

Laidiens: 30.08.2018., Nr. 172

Oficiālās publikācijas Nr.: 2018/172.9

Ministru kabineta noteikumi Nr. 551

Rīgā 2018. gada 28. augustā (prot. Nr. 40 13. §)

Traktortehnikas vadītāja tiesību iegūšanas un atjaunošanas, kā arī traktortehnikas vadītāja apliecības izsniegšanas, apmaiņas, atjaunošanas un iznīcināšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 22. panta otro daļu un 25. panta ceturto daļu un likuma "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" 18. panta pirmās daļas 1. punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. traktortehnikas vadītāja tiesību iegūšanas un atjaunošanas kārtību;
- 1.2. traktortehnikas vadītāja apliecības izsniegšanas, apmaiņas un atjaunošanas kārtību un termiņus;
- 1.3. gadījumus, kad iznīcināma traktortehnikas vadītāja apliecība, un kārtību, kādā tā iznīcināma;
- 1.4. minimālās prasības mehāniskā transportlīdzekļa vadītāja profesionālās kvalifikācijas iegūšanai.
2. Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra (turpmāk – aģentūra) veic zināšanu un prasmju pārbaudi (eksamināciju) personām, kas pretendē iegūt traktortehnikas vadītāja tiesības.
3. Pirms traktortehnikas vadītāja apliecības vai traktortehnikas braukšanas mācību atļaujas (turpmāk – atļauja) noformēšanas persona aģentūrā iesniedz fotogrāfiju (3 x 4 cm).
4. Pirms katra eksāmena kārtošanas, kā arī pirms traktortehnikas vadītāja apliecības vai atļaujas apmaiņas, atjaunošanas un saņemšanas aģentūrā uzrāda personu apliecinošu dokumentu. Persona, kas nav sasniegusi 15 gadu vecumu, aģentūrā drīkst uzrādīt dzimšanas apliecību.
5. Traktortehnikas vadītāja apliecību un atļauju sagatavo datorizēti, izmantojot attiecīgu Traktortehnikas un tās vadītāju informatīvajā sistēmā esošo informāciju.
6. Personai drīkst būt tikai viena lietošanai derīga traktortehnikas vadītāja apliecība vai atļauja, kas izsniegta pēdējā.

II. Atļaujas izsniegšana, atjaunošana un apmaiņa

7. Atļauja (1. pielikums) ir no speciāla materiāla izgatavots noteikta formāta (105 x 75 mm) numurēts stingrās uzskaites dokuments ar tajā iestrādātiem pretviltošanas elementiem.

8. Atļauja apliecina personas tiesības mācīties vadīt šādu kategoriju traktortehniku:

8.1. TR1 kategorijas traktortehniku;

8.2. visu kategoriju traktortehniku.

9. Lai apmainītu derīgu atļauju, persona aģentūrā iesniedz apmaināmo atļauju.

10. Ja atļauja nozaudēta, nozagta vai iznīcināta nepārvaramas varas dēļ, to atjauno.

11. Atļaujas derīguma termiņš ir trīs gadi.

III. Traktortehnikas vadītāja apliecības izsniegšana

12. Traktortehnikas vadītāja apliecība (2. pielikums) ir no speciāla materiāla izgatavots noteikta formāta (105 x 75 mm) numurēts stingrās uzskaites dokuments ar tajā iestrādātiem pretviltošanas elementiem. Tā apliecina personas tiesības vadīt Ceļu satiksmes likumā noteikto kategoriju traktortehniku.

13. Traktortehnikas vadītāja apliecība atbilst profesionālo kvalifikāciju apliecinošam 5. līmeņa dokumentam saskaņā ar likuma "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" 44. panta otrās daļas 5. punkta "b" apakšpunktu.

14. Traktortehnikas vadītāja apliecību paraksta apliecības īpašnieks.

15. Saņemot jaunu traktortehnikas vadītāja apliecību, iepriekšējo nodod aģentūrā, izņemot citā valstī iegūtu dokumentu, kas apliecina tiesības vadīt traktortehniku.

16. Traktortehnikas vadītāja apliecība ļauj vadīt traktortehnikas sastāvu savienojumā ar piekabēm, uzkarināmām vai piekabināmām maināmām velkamām iekārtām.

IV. Traktortehnikas vadītāja tiesību iegūšana

17. Traktortehnikas vadītāja tiesības pēc eksāmenu nokārtošanas var iegūt persona, kas:

17.1. pabeigusi teorētisko un praktisko apmācību atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka prasības komersantiem, izglītības iestādēm un speciālistiem, kuri nodrošina traktortehnikas vadītāju apmācību, traktortehnikas vadītāju apmācības programmas, kā arī traktortehnikas vadītāju apmācības procesa kontroles kārtību;

17.2. attiecīgās kategorijas teorētiskās zināšanas un praktisko pieredzi ir apguvusi pašmācībā. Pašmācībā var iegūt TR1 kategoriju, savukārt TR2, TR3 vai TR4 kategoriju pašmācībā atļauts iegūt personai, kurai vismaz 12 mēnešus jau ir kāda no traktortehnikas vadītāja kategorijām.

18. Lai iegūtu traktortehnikas vadītāja tiesības, persona secīgi nokārto šādus eksāmenus:

18.1. teorētisko eksāmenu par ceļu satiksmes noteikumiem un ceļu satiksmes drošības jautājumiem (turpmāk – ceļu satiksmes noteikumu eksāmens). Persona ir atbrīvota no ceļu satiksmes noteikumu eksāmenu kārtošanas, ja tai ir tiesības vadīt traktortehniku vai C1 vai C kategorijai atbilstošus transportlīdzekļus;

18.2. teorētisko eksāmenu par traktortehnikas vispārīgo uzbūvi un ekspluatācijas jautājumiem (turpmāk – ekspluatācijas eksāmens);

18.3. traktortehnikas vadīšanas eksāmenu (turpmāk – vadīšanas eksāmens).

19. Pirms šo noteikumu 18. punktā minēto eksāmenu kārtošanas persona aģentūrā uzrāda:

19.1. mācību reģistrācijas karti (apliecinājumu) par šo noteikumu 17.1. apakšpunktā minētās apmācības pabeigšanu. Ja attiecīgās kategorijas traktortehnikas vadītāja tiesību iegūšanai teorētiskās zināšanas un praktiskā pieredze iegūta pašmācībā, mācību reģistrācijas karte (apliecinājums) nav jāuzrāda;

19.2. apliecību par pirmās palīdzības pamatzināšanu 12 stundu apmācības kursa beigšanu (ar triju stundu zināšanu pārbaudi), kas izsniegta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, vai vidējās vai augstākās medicīnas izglītības ieguvi apliecinošu dokumentu, vai izziņu par mācīšanos medicīnas izglītības iestādē, ja persona iepriekš nav ieguvusi tiesības vadīt mehāniskos transportlīdzekļus;

19.3. atļauju vai dokumentu par tiesībām vadīt mehāniskos transportlīdzekļus.

20. Lai iegūtu vairāku kategoriju traktortehnikas vadītāja tiesības, persona kārto ceļu satiksmes noteikumu eksāmenu, attiecīgās kategorijas ekspluatācijas eksāmenu un vadīšanas eksāmenu ar katrai kategorijai atbilstošu traktortehniku.

V. Teorētiskā eksāmena pieņemšana, vērtēšana un vērtējuma apstrīdēšana

21. Persona teorētiskos eksāmenus kārto elektroniski, bez citu personu vai palīgmateriālu palīdzības, kā arī netraucē citus eksāmena dalībniekus.

22. Atbilžu sniegšanai atvēlētais laiks ceļu satiksmes noteikumu eksāmenā ir 30 minūtes, bet ekspluatācijas eksāmenā – 10 minūtes.

23. Teorētiskie eksāmeni ir nokārtoti, ja persona:

23.1. ceļu satiksmes noteikumu eksāmenā nav pieļāvusi vairāk par divām kļūdām, atbildot uz 24 jautājumiem;

23.2. ekspluatācijas eksāmenā nav pieļāvusi vairāk par vienu kļūdu, atbildot uz 10 jautājumiem.

24. Ja personu izraida no eksāmena norises vietas par šo noteikumu 21. punktā minēto prasību neievērošanu, eksāmenu uzskata par nenokārtotu.

25. Ja teorētiskais eksāmens nav nokārtots, to atkārtoti atļauts kārtot ne ātrāk kā nākamajā darbdienā. Atkārtoti kārto tikai to teorētisko eksāmenu, kurš netika nokārtots.

26. Teorētisko eksāmenu vērtē un tā protokolu ģenerē aģentūras eksaminācijas sistēma. Aģentūras amatpersona, pamatojoties uz protokolu, paziņo personai eksāmenu rezultātus, norādot pieļautās kļūdas vai eksāmena pārtraukšanas iemeslu.

27. Ja persona nepiekrīt kādam no teorētiskā eksāmena vērtējumiem, tā mēneša laikā pēc eksāmena rezultātu paziņošanas var apstrīdēt eksāmena vērtējumu, iesniedzot attiecīgu iesniegumu aģentūras direktoram. Aģentūras direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

28. Teorētiskā eksāmena rezultāti ir spēkā vienu gadu pēc tā nokārtošanas. Pēc minētā termiņa beigām teorētiskā eksāmena rezultāti zaudē spēku un eksāmens jākārtο vēlreiz.

VI. Vadišanas eksāmena pieņemšana, vērtēšana un vērtējuma apstrīdēšana

29. Lai pārbaudītu iemaņas traktortehnikas vadišanā, persona kārto vadišanas eksāmenu, vadot attiecīgās kategorijas traktortehniku:

29.1. TR1 kategorijā – traktoru ar pilnu masu līdz 7500 kilogramiem un traktora piekabi ar pilnu masu līdz 7500 kilogramiem;

29.2. TR2 kategorijā – traktoru ar pilnu masu virs 7500 kilogramiem un traktora piekabi ar pilnu masu virs 5000 kilogramiem;

29.3. TR3 kategorijā – harvesteru vai forvarderu ar pilnu masu virs 7500 kilogramiem;

29.4. TR4 kategorijā – veltni ar pilnu masu virs 7500 kilogramiem.

30. Šo noteikumu 29. punktā minētā traktortehnika (un tās piekabe) ir reģistrēta aģentūrā, tai veikta valsts tehniskā apskate (izņemot traktortehniku, kas reģistrēta kā speciālā traktortehnika) un ir spēkā esoša obligātā civiltiesiskā transportlīdzekļu apdrošināšana.

31. Vadišanas eksāmenu kārto laukumā, kurā izvietotas figūras.

32. Vadišanas eksāmenu kārto šādā secībā:

32.1. traktortehnikas izmantošanas drošības instruktāža, par kuru persona parakstās drošības instruktāžas reģistrācijas dokumentos;

32.2. praktisko zināšanu pārbaude, kuras laikā persona sniedz mutisku atbildi uz trim jautājumiem par attiecīgās traktortehnikas vispārīgo uzbūvi un darbības pamatprincipiem;

32.3. sagatavošanās braukšanai (sēdekļu, spoguļu, drošības jostu noregulēšana, ja tādas ir, eļļas un dzesēs šķidruma līmeņu, logu tīrītāju, lukturu, pagriezienu rādītāju, skaņas signālierīces pārbaude) un motora iedarbināšana;

32.4. braukšanas uzsākšana, pakāpeniska pāreja no zemākiem pārneseņiem uz augstākiem (un otrādi), apstāšanās;

32.5. traktortehnikas vadišana, izbraucot figūru "čūska" uz priekšu un atpakaļgaitā, un iebraukšana figūrā "garāža", braucot uz priekšu un atpakaļgaitā no 90 grādu leņķa ar vienu vai divu piekabu no labās vai kreisās puses;

32.6. tehnoloģisko operāciju izpilde:

32.6.1. TR1 un TR2 kategorijai – piekabes piekabīnāšana pie traktora un atkabīnāšana no tā;

32.6.2. TR3 kategorijai – precīzu darbību veikšana ar manipulatoru tukšgaitā, forvardera satvērējkausa (greifera) vai harvestera darba galvas pārvietošana uz priekšu un atpakaļ, pa labi un pa kreisi. Manipulatora fiksēšana transporta stāvvoklī. Uzbraukšana uz treilera platformas un nobraukšana no tās, vai, ja tādas nav, var izmantot estakādi vai izbūvētu platformu;

32.6.3. TR4 kategorijai – uzbraukšana uz treilera vai estakādes platformas un nobraukšana no tās.

33. Rīkojumus par braukšanas virzienu, manevriem un figūru izpildi dod aģentūras amatpersona. Rīkojumi ir nepārprotami (ja nepieciešams, pēc personas lūguma tos atkārto) un tiek doti laikus. Aizliegts dot rīkojumus, kas ir pretrunā ar normatīvajiem aktiem par ceļu satiksmes noteikumiem un drošas traktortehnikas izmantošanas prasībām.

34. Vadišanas eksāmenu vērtē aģentūras amatpersona. Pieņemot TR3 un TR4 kategorijas traktortehnikas vadišanas eksāmenu, eksaminācijas komisijā var būt attiecīgās kategorijas traktortehnikas nozares eksperti.

35. Vadišanas eksāmens nav nokārtots, ja persona:

35.1. pārkāpj drošības noteikumus, veicot šo noteikumu 32.3., 32.4., 32.5. un 32.6. apakšpunktā minētās darbības;

35.2. nekoordinēti darbojas ar vadības ierīcēm un zaudē kontroli pār traktortehniku;

35.3. divas reizes neizpilda figūru;

35.4. divas reizes neizpilda tehnoloģisko operāciju;

35.5. nespēj sniegt atbildi uz vienu no trim šo noteikumu 32.2. apakšpunktā minētajiem jautājumiem.

36. Ja vadišanas eksāmens nav nokārtots, atkārtoti eksāmenu atļauts kārtot ne ātrāk kā nākamajā darb dienā.

37. Aģentūras amatpersona ieraksta vadišanas eksāmena rezultātu traktortehnikas vadītāju eksaminācijas protokolā un paziņo personai eksāmena rezultātus, norādot pieļautās kļūdas vai eksāmena pārtraukšanas iemeslu.

38. Ja persona nepiekrīt vadišanas eksāmena vērtējumam, tā mēneša laikā pēc eksāmena rezultātu paziņošanas var apstrīdēt eksāmena vērtējumu, iesniedzot attiecīgu iesniegumu aģentūras direktoram. Aģentūras direktora lēmumu var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

VII. Traktortehnikas vadītāja apliecības apmaiņa

39. Traktortehnikas vadītāja apliecību apmaina, ja:

39.1. tai beidzies derīguma termiņš;

39.2. tai ir mehāniski bojājumi vai tā ir notraipīta tā, ka traucē salasīt informāciju vai atpazīt īpašnieka fotoattēlu;

39.3. ir mainījušies traktortehnikas vadītāja apliecības īpašnieka personas dati;

39.4. izdarīti grozījumi Ceļu satiksmes likumā noteiktajām traktortehnikas kategorijām – pēc brīvprātības principa.

40. Lai apmainītu Latvijā izdotu traktortehnikas vadītāja apliecību, kā arī tādu traktortehnikas vadītāja apliecību, kurai nav noteikts derīguma termiņš, tās īpašnieks aģentūrā iesniedz apmaināmo traktortehnikas vadītāja apliecību.

41. Lai apmainītu ārvalstīs izdotu transportlīdzekļu vadītāja apliecību, kas apliecina tiesības vadīt traktortehniku, persona iesniedz to aģentūrā kopijas izgatavošanai. Aģentūra attiecīgo dokumenta kopiju izgatavo atbilstoši normatīvajiem aktiem par dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtību.

42. Ja šo noteikumu 41. punktā minētajā dokumentā nav skaidri noteiktas kategorijas vai traktortehnikas veidi, kurus personai ir tiesības vadīt, aģentūra nepieciešamo informāciju var pieprasīt no Ārlietu ministrijas vai attiecīgā dokumenta izdevējvalsts kompetentās institūcijas. Šo informāciju nepieprasa, ja traktortehnikas vadītāja tiesību atzīšanas nosacījumi ar attiecīgo Eiropas Ekonomikas zonas valsti vai ārvalsti ir iekļauti Latvijai saistošos starptautiskos līgumos.

43. Transportlīdzekļu vadītāja apliecību, kas apliecina tiesības vadīt traktortehniku un ir izdota Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstī, vai tajās valstīs, ar kurām noslēgts attiecīgs starptautiskais līgums, maina pret TR2 kategorijas traktortehnikas vadītāja apliecību bez eksāmenu kārtošanas. Lai iegūtu TR3 vai TR4 kategorijas traktortehnikas vadītāja apliecību, persona nokārto traktortehnikas vadišanas eksāmenu atbilstoši kategorijai.